

**A Pesti Központi Kerületi Bíróság
í t é l e t e**

- Az ügy száma:** 25.P.88.046/2021/3.
- A felperes:** CASPER Consumer Finance Zrt.
(1117 Budapest, Váli utca 4. 1. em. 2.)
- A felperes képviselője:** dr. Szatmári Csaba jogtanácsos
(1117 Budapest, Váli utca 4. 1. em. 2.)
- Az alperes:**
- Az alperes képviselője:** Mészáros Ügyvédi Iroda (eljáró ügyvéd: dr. Csikász Levente)
(3525 Miskolc, Toldi utca 9.)
- A per tárgya:** kölcsön visszafizetése

Rendelkező rész

A bíróság a keresetet elutasítja.

A bíróság kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 178.190,- (egyszázhetvennyolcezer-egyszázkilencven) forint perköltséget.

Az ítélet ellen a kézbesítéstől számított tizenöt napon belül fellebbezésnek van helye, melyet a Fővárosi Törvényszéknek címezve a jelen bíróságon lehet elektronikus úton vagy a nem elektronikusan kapcsolatot tartó fellebbező fél esetén papír alapon 3 példányban benyújtani.

Fellebbezésnek az elsőfokú eljárás szabályainak lényeges megsértésére vagy ügy érdemi elbírálásának alapjául szolgáló jogszabály téves alkalmazására hivatkozással van helye. Lényeges eljárási szabálysértésnek az olyan jogszabálysértés minősül, amelynek az ügy érdemi elbírálására kihatása volt.

A fellebbezést a másodfokú bíróság hivatalból elutasítja, ha a fellebbezés nem az elsőfokú eljárás szabályainak lényeges megsértésére vagy az ügy érdemi elbírálásának alapjául szolgáló jogszabály téves alkalmazására hivatkozással került előterjesztésre. Azonban ezen elutasításnak nincs helye, ha a fellebbező megjelöli, hogy az elsőfokú ítélet meghozatala előtti eljárás mely mozzanatát tartja jogszabálysértőnek, illetve azt, hogy az ítélet álláspontja szerint mely jogát vagy jogos érdekét sérti.

A másodfokú eljárásban új tények állításának, illetve új bizonyítékok előterjesztésének helye nincs. E tilalom nem érvényesül, ha a tények előadására, illetve bizonyítékok előterjesztésére

Pesti Központi Kerületi Bíróság
25.P.88.046/2021/3.

az elsőfokú eljárásban a bíróság eljárási szabálysértésére vagy téves jogalkalmazása miatt nem kerülhetett sor.

A másodfokú bíróság az ügy érdemében tárgyaláson kívül határoz, azonban a felek bármelyikének kérelmére tárgyalást tart. E kérelmet a fellebbező fél a fellebbezésében, illetve az ellenfél csatlakozó fellebbezésének kézhezvételétől számított 8 napon belül a fellebbező fél ellenfele pedig a fellebbezés kézhezvételétől számított 8 napon belül terjesztheti elő. E határidő elmulasztása esetén a határidő utolsó napjától számított 60 nap elteltével igazolási kérelem akkor sem terjeszthető elő, ha a mulasztás csak később jutott a fél tudomására vagy az akadály csak később szűnt meg.

I n d o k o l á s

A bíróság által megállapított tények

- [1] A felperes (korábbi nevén Santander Consumer Finance Zrt.) és az alperes között a ZAR93700005022817 alvázszámú Alfa Romeo 147 típusú gépjármű megvásárlása érdekében 2007. szeptember 11. napján kölcsönszerződés jött létre 7000066721 számon (a továbbiakban: kölcsönszerződés) akként, hogy a felperes mint hitelező mindösszesen 1.440.000,- forint kölcsönt nyújtott az alperes mint adós részére. Az alperes által megvásárolandó gépkocsi eladójának a felperes az összeget átutalta.
- [2] A kölcsönszerződésben a felek a kölcsön futamidejét 84 hónapban határozták meg. A kölcsön változó kamatozású svájci frank (CHF) alapú volt azzal, hogy az éves induló kamatláb évi 13,8%-os mértékű, a törlesztőrészlet induló havi összege 27.015,- forint volt, melyet a Hirdetményben közzétett díjak és az árfolyam tartalék növelnek, míg a THM induló értéke 15,92%-os mértékű. A peres felek abban állapodtak meg, hogy a felperes a gépjármű megvásárlásához 1.440.000,- forintnak megfelelő – a folyósítás időpontjában érvényes árfolyamon kalkulált – CHF-ben nyilvántartott kölcsönt nyújt.
- [3] A kölcsönszerződésben a felek rögzítették, hogy a havi törlesztő részlet összege a – folyósítás és a szerződés aláírásának idejére esedékes – deviza árfolyam változásai függvényében változik. A kölcsönszerződés 8. és 12. pontja szerint a kölcsönszerződés feltételeit a szerződés mellékletét képező SZÁFGJ06 jelölésű Általános Szerződési Feltételei (a továbbiakban: ÁSZF) rendezi, melynek hiánytalan átvételét, és az abban foglaltak tudomásul vételét a később kiküldendő törlesztési tervvel együtt – amely rögzíti a folyósítás időpontját, a törlesztő részletek esedékességének időpontját – az alperes aláírásával elismerte.
- [4] A felek a kölcsönszerződés 5. pontjában rögzítették továbbá, hogy a deviza alapú finanszírozás esetén a törlesztőrészletek forintban fizetendő összege a devizanem árfolyam alakulásától függően változhat. A havonta esedékes forintban fizetendő törlesztő részlet nagysága árfolyam periódusonként az aktuális forint/deviza árfolyam alapján kerül meghatározásra.
- [5] A felperes a kölcsönszerződés 12. pontjában tájékoztatta az alperest, hogy az árfolyam változásból eredő kockázatot teljes mértékben az alperes viseli.
- [6] Az Általános tájékoztató a Santander Consumer Finance Zrt. ügyfelei részére elnevezésű irat egyebek mellett azt is tartalmazta, hogy „a deviza alapon nyilvántartott kölcsönök esetében a

Pesti Központi Kerületi Bíróság
25.P.88.046/2021/3.

havi törlesztő részletek nagysága a deviza kamatlábak és az árfolyamváltozások miatt változhat. Figyelembe véve a gazdasági környezet változásait, valószínűsíthető, hogy az ön havi törlesztő részlete, illetve a hátralévő tartozása emelkedni fog, ezért kérjük, abban az esetben válassza a deviza alapú hitelkonstrukciót, amennyiben jövedelme vélelmezhetően lépést fog tartani a várható árfolyamváltozásokkal, tekintettel arra, hogy az árfolyamváltozásból eredő minden kockázat önt terheli.”

- [7] A kölcsönszerződéshez kapcsolódó ÁSZF II.2.3. pontjában részletesen rögzítésre kerültek a kölcsönnyújtás feltételei, illetőleg a THM számításának módja.
- [8] Az ÁSZ II.3.3. pontja szerint a 12 hónapot meghaladó futamidejű kölcsönök esetén a felperes a pénzügyi kamatlábak változásának függvényében a kamat megváltoztatására jogosult, melyről az alperest – a változás hatálybalépését megelőzően – Hirdetményben értesíti, egyidejűleg az alperes részére írásban értesítést küld, mely tartalmazza az új törlesztő-részlet mértékét is.
- [9] Az ÁSZF IV. pontjában a felek rögzítették továbbá a deviza alapon nyilvántartott kölcsönökre vonatkozó speciális rendelkezéseket, miszerint a kölcsönösszeg folyósításakor a Hirdetményben meghatározott teljesítést megelőző 2. munkanapon jegyzett deviza vételi árfolyamon kerül kiszámításra a kölcsönösszeg devizában meghatározott összege, és a kölcsönösszeget ezen időpontot követően a felperes devizában tartja nyilván.
- [10] A IV. 4.2. pont a késedelmi kamat vonatkozásában rögzíti, hogy annak kiszámítására a forintban kalkulált lejárt tartozás figyelembevételével kerül sor. Rögzítésre került továbbá, hogy a fizetési kötelezettség késedelmes teljesítése esetén – alapkamat esetén az alapkamaton felül – késedelmi kamatfizetési kötelezettség keletkezik, melynek mindenkor mértékét a Hirdetmény tartalmazza. A mindenkor Hirdetmény az Üzletszabályzat elválaszthatatlan részét képezi.
- [11] A felperes 2020. január 1. napjával az alperessel szemben fennálló követelését a BÁTÓR Zrt.-re engedményezte. Az engedményezésről a 2020. január 16. napján kelt levelében az alperest értesítették.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

- [12] A felperes keresetében kérte, hogy a bíróság kölcsöntartozás jogcímén kötelezze az alperest 980.144,- forint, és ezen összeg után 2016. január 1. napjától a kifizetés napjáig járó évi 19,8%-os (azaz 13,8% ügyleti + 6% késedelmi kamat) mértékű késedelmi kamat, 831.764,- forint 2016. január 1. napjáig felmerült késedelmi kamat, valamint a perköltség viselésére.
- [13] Keresetében arra hivatkozott, hogy a peres felek között kölcsönszerződés jött létre, melyből eredő törlesztési kötelezettségének az alperes határidőben nem tett eleget, ezért a felperes a szerződést azonnali hatállyal felmondta, így a tartozás egy összegben esedékessé vált. Előadta, hogy a 2014. évi XXXVIII. törvény és 2014. évi XL. törvény rendelkezéseinek megfelelően a felülvizsgált elszámolásra sor került, annak figyelembevételével érvényesíti az alperessel szemben még fennálló követelését.
- [14] Előadta, hogy a felek a kölcsönszerződés valamennyi lényeges tartalmi elemében megállapodtak, így az létrejött. A felperes a kölcsönigénylés alperes által vitatott aláírása

kapcsán hivatkozott arra, hogy az két példányban áll rendelkezésére, a második példányon lévő aláírás egyezőnek látszik azzal az aláírással, ami a kölcsönszerződésen elismerten az alperestől származik. Állította, hogy az alperes egy időben kétféleképpen írt alá. Állította, hogy a szerződéskötést megelőzően tájékoztatta az alperest az árfolyamkockázat tartalmáról és arról, hogy azt az alperes viseli. A kölcsönigénylés megelőzi a szerződés aláírását, amely külön kockázatfeltáró nyilatkozatot tartalmazott. Az alperes ennek aláírásával elismerte annak átvételét, megismerését. Felhívta arra is az alperes figyelmét, hogy a törlesztőrészlet valószínűleg emelkedni fog, a törlesztőrészletek összege pedig az árfolyamváltozástól függ, ami fokozott kockázatot jelent az alperes számára. Nyilvánvaló, hogy ha a jelentős kockázat korlátait a kockázatfeltáró nyilatkozat nem tartalmazza, az azt jelenti, hogy annak nincs felső határa. A kölcsönszerződés 5. és 12. pontjai erre felhívták az alperes figyelmét. A szerződéskötés során az alperes részére nem szabtak időbeli korlátot a szerződés megismerésére, nem volt rákényszerítve, hogy azt megkösse. A kockázatfeltáró általános tájékoztatás alulról harmadik bekezdése tartalmazza a megfelelő tájékoztatást, így az árfolyamkockázatot, az árfolyamváltozásnak a tartozásra és a törlesztőrészletekre, az alperes fizetési kötelezettségére gyakorolt hatást, valamint e kockázat viselését. Emellett a kölcsönszerződés 5. pontja rögzíti, hogy a törlesztőrészletek összege az árfolyam függvényében változik. A 12. pontja rögzíti, hogy az árfolyamváltozásból eredő kockázatot teljes egészében az alperes viseli. Az ÁSZF 4.4. pontja biztosította a fogyasztó számára, hogy díj ellenében átváltoztassa a kölcsön forint alapúvá.

- [15] Állította, hogy a kölcsönszerződés felmondása során jogszerűen járt el. Az alperes fizetési késedelembe esett, ezzel megszegve a szerződést, ekként a felperes a Ptk. 525. § (1) bekezdés e) pontja és az ÁSZF VIII. pontjának megfelelően mondta fel a szerződést.
- [16] Kifejtette továbbá, hogy az alperesi hivatkozással ellentétben az ÁSZF, az ÜSZ és a Hirdetmény a kölcsönszerződés részévé vált az alperes által nem vitatottan aláírt kölcsönszerződés 8. és 12. pontja alapján. A Hirdetmény tudomásulvételét külön okirattal is igazolta.
- [17] Az alperes kérte a kereset elutasítását, valamint a felperes perköltségben történő marasztalását. Eljárásjogi kifogásként kérte a per megszüntetését arra hivatkozással, hogy a felperes keresetlevele nem tartalmazza a felperesi törvényes képviselő nevét és lakcímét, így a keresetlevelet idézés kibocsátása nélkül el kellett volna utasítani figyelemmel arra, hogy ezen hiányosság utóbb nem pótolható. Az alperes az eljárásjogi kifogásán túlmenően elsődlegesen arra hivatkozott, hogy a felek között a szerződés nem jött létre, másodlagosan érvénytelenségi kifogást terjesztett elő azzal, hogy a szerződés teljes egészében érvénytelen, ezért az alperes kizárólag a folyósított kölcsön forint összegével tartozik, így a felek között a jóhiszemű jogalap nélküli gazdagodás szabályai szerint kell elszámolni. Harmadsorban részleges érvénytelenségre hivatkozott.
- [18] A szerződés létre nem jötte körében utalva a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 200. § (2) bekezdésére, 205-205/B. §-aira, illetőleg a Ptk. 217. §-ában foglaltakra arra hivatkozott, hogy a szerződés a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Hpt.) 77. § (2) bekezdésébe, a 78. § (1) bekezdésébe, a 203. § (1), (6) és (7) bekezdésébe, a 210. § (1)-(3) bekezdésébe, továbbá a 213. § (1) bekezdésének a)-f) pontjaiba, illetőleg (2) bekezdésébe ütközik, ezért teljesen érvénytelen.

- [19] Hivatkozott arra, hogy a felek a szerződés lényeges feltételeiben nem jutottak konszenzusra, egyedileg nem tárgyalták meg. Az alperesnek így fogalma sem volt arról, hogy a felperes milyen visszafizetési kötelezettséget kíván vele szemben érvényesíteni. Olyan körülmény megértésére, és ebből fakadóan kockázatra pedig nem tehetett vállalást, amit nem ért, nem lát át, aminek hatásmechanizmusával nincs tisztában, amire ráhatása nincs. Utalva a 2/2011. PK vélemény 2. pontjában foglaltakra hangsúlyozta, a felperes a szerződés lényeges körülményeiről nem tájékoztatta megfelelően, a felek a szerződés azon (általános) szerződési feltételeit nem tárgyalták meg, amik a kötelelem létrejötte körében relevánsak, számos olyan egyedileg meg nem tárgyalt blanketta feltételt tartalmaz a szerződés, amely miatt nem jöhetett létre konszenzus a felek között. Nem kapott lehetőséget arra, hogy a szerződési feltétel tartalmát érdemben befolyásolja, alakítsa. Álláspontja szerint a felperes megszegte a szakmai gondosságot az őt terhelő tájékoztatási kötelezettség körében. Arra hivatkozott, hogy a valóságnak megfelelő tájékoztatás esetén ügyleti döntését nem hozta volna meg. A szerződés aláírásakor nem volt képes megbecsülni az árfolyam és kamat alakulását, így be nem látható kockázatot vállalt a szerződés megkötésekor. Hangsúlyozta, a kirovó-elővő pénznem alkalmazása a fogyasztó számára nem világos, következményeiben fel nem mérhető, laikus számára nem érthető szerződéses kikötés. A szerződés megkötésekor nem volt abban a helyzetben, hogy felmérje, mekkora kockázatot vállal, hogy a törlesztőrészek összege akár meg is többszöröződhet az egyoldalú kamatemelés lehetősége, és az árfolyamváltozásának kumulatív következményeként.
- [20] Nem vitatta, hogy a szerződés fogyasztói kölcsönszerződésnek minősül. Álláspontja szerint a tartozását megfizette, sőt 625.661,- forint túlfizetést teljesített. Álláspontja szerint érdemi és tényleges kockázatfeltárás nem történt, mivel a kölcsönszerződés 5. és 112. pontja, a ÁSZF 4.5. pontja a hirdetmény deviza alapú kölcsönre vonatkozó része és az általános tájékoztató alulról 3. bekezdése nem írja le az árfolyamkockázat hatását, nem derül ki hogyan hat a tartozásra, így nem teljesíti az uniós jog elvárásait. Nem kapott felvilágosítást arra vonatkozóan sem, hogy miért kell egyáltalán deviza kockázatot vállalnia. Egyetlen irat sem rendelkezik arról, hogy az alperest terhelő árfolyamkockázat miatt korlátlanul megnőhet a törlesztőrészt összege. Az árfolyamkockázat a szerződés főszolgáltatási körébe tartozik, és a felperes erről sem tájékoztatta megfelelően, mely körülményre tekintettel – utalva a 2/2011. PK vélemény 2. pontjában foglaltakra – a felperest terheli a bizonyítás.
- [21] A kölcsönszerződés nem tartalmazza a szerződés tárgyát, mivel a CHF összeg nincs meghatározva, hiányzik a kirovó pénznem (CHF) meghatározása. Álláspontja szerint a ténylegesen folyósított kölcsön CHF megfelelője konszenzus hiányában nem került rögzítésre, mivel a szerződéskötés napján még nem lehetett tudni a folyósítás napját. A felek nem határozták meg a kölcsön, a havi törlesztés, és az egyéb költségek összegét CHF-ben. A szerződés nem tartalmazza továbbá az ügyleti kamat valós mértékét, és annak teljes futamidőre kiszámolt értékét sem, ezért a felek között e körben sem jött létre konszenzus, mely körülmény elsődlegesen szintén a szerződés létre nem jöttét, másodlagosan annak érvénytelenségét eredményezi. Álláspontja szerint az ügyleti kamat nem felel meg a 41/1997. Korm. rendelet 12. § e) pontjának.
- [22] Hangsúlyozta továbbá, hogy a szerződéses rendelkezések egyoldalú módosításában, mint lényeges feltételben szintén nem állapodtak meg, ennek hiányában az a Hpt. 213. § (1) bekezdésének d) pontjába, és a Ptk. 200. § (2) bekezdésébe ütközik. A szerződés nem a valós THM-et tartalmazza, ezért a szerződés a Hpt. 213. § (1) bekezdésének b) pontjába ütközik, míg a költségekben való konszenzus hiánya álláspontja szerint a Hpt. 213. § (1) bekezdésének

c) pontjával ellentétes. Hangsúlyozta továbbá, hogy a kölcsönszerződés nem rendelkezik a biztosítékokról sem, mely körülmény a szerződés teljes érvénytelenségét eredményezi, mivel a Hpt. 213. § (1) bekezdésének f) pontjával ellentétes.

- [23] Vitatta továbbá, hogy a kölcsönigénylést, a ÁSZF-et, ÜSZ-t, a hirdetményt és az általános tájékoztatót aláírta volna. Ezen tény bizonyítása a felperest terheli. Álláspontja szerint, mivel a kölcsönszerződést nem a felperes írta alá – utalva a Hpt. 77. § (2) bekezdésben, a Ptk. 210. § (1) bekezdése, 218. § -a, 29. § (3) bekezdésére, 222.-223. §-ára, illetőleg a 2006. évi V. törvény 8. §-ában foglaltakra – a kereskedő részéről is két magánszemélynek kellett volna aláírni a szerződést. A szerződés megsérti az írásbeliség követelményét is.
- [24] Mindezekben túlmenően hangsúlyozta, hogy a szerződés érvényesen nem jöhetett létre, mert a felek egyedileg nem tárgyalták meg a kölcsönszerződéssel együtt kezelendő ÁSZF, ÜSZ, Hirdetmény lényeges elemeit, ezért áttárgyalás, külön felhívás hiányában az általa megjelölt rendelkezésekben nem volt konszenzus a felek között, viszont e feltételek nélkül a szerződés nem teljesíthető, melynek az a következménye, hogy a kölcsönszerződés a felek között nem jött létre.
- [25] A 6/2013. PJE határozatra utalva hangsúlyozta, hogy a perbeli kölcsönszerződés – amennyiben a bíróság a fentiek alapján nem arra a következtetésre jutna, hogy a felek között nem jött létre a szerződés – utalva a Hpt. 213.§ (1)-(2) bekezdéseiben foglaltakra – érvénytelen. E körben arra hivatkozott, hogy a szerződés nem tartalmazza a szerződés tárgyát és a szerződésben rögzített THM összege nem valós, nem tartalmazza a költséget, és az ügyleti kamatot, a törlesztő részletek nem kerültek meghatározásra, a szerződés lehetővé teszi a felperes számára a szerződési feltételek egyoldalú módosítását, nem tartalmazza a biztosítékokat, illetőleg az írásbeliség megsértésével került megkötésre, a szerződés nem a fogyasztási kölcsönszerződés szabályai szerint készült el.
- [26] Utalva továbbá arra, hogy a bíróságnak hivatalból kötelessége észlelni, és erre irányuló kérelem hiányában is figyelmen kívül kell hagyni a tisztességtelen szerződési feltételeket arra hivatkozott, hogy a szerződés általa megjelölt feltételei tisztességtelen szerződéses rendelkezéseket tartalmaznak, melyek egyoldalú és tisztességtelen előnyt biztosítanak a felperesnek. E feltételek álláspontja szerint kiesnek a kötelemből, mely rendelkezések nélkül azonban a szerződés nem teljesíthető, így az létre nem jöttek, másodlagosan teljesen érvénytelennek minősül.
- [27] A tisztességtelenség körében hivatkozott arra, hogy a kölcsön összegében és a törlesztőrészletek CHF-ben történő meghatározása egyoldalú és tisztességtelen előnyt biztosít a felperes részére, ezekhez nem kötődik tényleges pénzváltás. E körben is hivatkozott az árfolyamkockázat és a THM feltüntetésének tisztességtelenségére. Előadta, hogy nem kapta meg sem az ÁSZF-et, sem a Hirdetményt, sem az ÜSZ-t, így ezekről egyeztetni, tárgyalni nem tudott a szerződés megkötését megelőzően. A kölcsönszerződés kizárólag az ÁSZF vonatkozásában tartalmazza azt, hogy az a szerződés részévé válik. Hivatkozott arra is, hogy az ÁSZF, a Hirdetmény, és az ÜSZ tudomásul vételére vonatkozó blanketta nyilatkozat tisztességtelen. Alaptalan és iratellenes, hogy az ÁSZF 12.4. pontja alapján a kölcsönszerződés részévé vált az ÜSZ és a Hirdetmény. A szerződéskötés a kereskedésben történt, ami nem a felperes helyisége, és a kereskedő egyik iratot se hozta szóba. A késedelmi kamat vonatkozásában hivatkozott arra, hogy a Ptk. szerinti legmagasabb késedelmi kamatérték 2007. szeptember 11. napjától 11,5%-os mértékű volt, így a Ptk. 301. §-a alapján a

Pesti Központi Kerületi Bíróság
25.P.88.046/2021/3.

késedelmi kamat maximuma 17,63%-os mértékű lehetett volna.

[28] Az alperes hivatkozott a kölcsönszerződés felmondásának jogellenességére is. Az árfolyamrész és a szabályozatlan egyoldalú szerződésmódosítás tisztességtelenségét a 2/2014. PJE határozat már deklarálta. A felperes által tisztességtelenül felszámított összegek visszaosztásával megállapítható, hogy az alperesnek a felmondás idején nem állt fenn tartozása, tehát az jogellenes volt. Másrészt az ÁSZF VIII.8.1. a) pontjának tisztességtelenségét állította, hiszen az, hogy bármely szerződéses kötelezettség megszegése megalapozza a felmondást, az egyoldalú és indokolatlan előnyt biztosít a felperes részére.

[29] Az árfolyamkockázatról történő tájékoztatás kapcsán hivatkozott arra, hogy a kockázatfeltárás megfelelőségének bizonyítása a felperest terheli. A kölcsön igénylése és a szerződéskötés ugyanazon a napon történt, ezért nem kapta meg kellő időben az információkat, hogy megalapozott döntést hozhasson. Ezt a szerződéskötést megelőzően kellett volna megadni a felperesnek.

A bíróság döntése és jogi indokai

[30] Jelen pert a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) XXVII. fejezete szerinti kisértékű perek szabályai szerint kellett elbírálni.

[31] A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény hatálybalépésével összefüggő átmeneti és felhatalmazó rendelkezésekről szóló 2013. évi CLXXVII. törvény 1. §-a értelmében jelen perben vitás jogviszonyra – figyelemmel a kölcsönszerződés megkötésének időpontjára – a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ptk.) rendelkezéseit kell alkalmazni. Az engedményezésre – az ügyletkötés időpontjára tekintettel – a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény rendelkezéseit kellett alkalmazni.

[32] A Ptk. 523. § (1) bekezdése szerint kölcsönszerződés alapján a pénzintézet vagy más hitelező köteles meghatározott pénzösszeget az adós rendelkezésére bocsátani, az adós pedig köteles a kölcsön összegét a szerződés szerint visszafizetni.

[33] A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény 6:193. § (3) bekezdése alapján az engedményezéssel az engedményesre szállnak át a követelést biztosító zálogjogból és kezességből eredő jogok, valamint a kamatkövetelés is.

[34] A bíróságnak az alperesi védekezésre tekintettel elsőként a felperes keresetőségi jogát kellett vizsgálnia. Az alperes által csatolt, engedményezésről szóló értesítés alapján megállapítható volt, hogy a perbeli követelést a felperes a BÁTÓR Zrt.-re engedményezte. Ezzel a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény 6:193. § (2) bekezdésének megfelelően a BÁTÓR Zrt., mint engedményes a felperes, mint engedményező helyébe lépett. A követelés érvényesítésére a továbbiakban a BÁTÓR Zrt. jogosult, a felperest keresetőségi jog nem illeti meg.

[35] Az alperes által, az első tárgyalást követően, 2021. november 12. napján benyújtott engedményezési értesítő azért volt okirati bizonyítékként figyelembe vehető, mert az engedményezésre az első tárgyalást követően került sor, ekként annak benyújtására a Pp. 389. § (6) bekezdése alapján jogosult volt. Noha az értesítés 2020. január 16. napján kelt, annak késedelme benyújtása tekintetében önhiba nem terheli az alperest, figyelemmel arra, hogy a

tárgyalás 2020. március 24. napjától 2021. október 11. napjáig felfüggesztésre került, az okiratot pedig az ezt követően megtartott tárgyaláson benyújtotta. A felfüggesztés tartalma alatt a fél az okiratot nem nyújthatta volna be, tekintettel arra, hogy az a Pp. 155. § (2) bekezdéséből fakadóan hatálytalan lett volna.

- [36] A fentiekre tekintettel a felperes keresete – keresetőségi joga hiányában – elutasítandó volt.
- [37] Megjegyzendő, hogy amennyiben lett volna keresetőségi joga a felperesnek, a keresete abban az esetben is elutasítandó lett volna az alábbiak okán.
- [38] A bíróság nem osztotta az alperes álláspontját a szerződés létrejöttének hiányával kapcsolatban. Az alperes által hivatkozott körülményeket nem a szerződés létrejötte, hanem annak érvényessége körében kell értékelni. E körben kiemelendő, hogy a Hpt. a Ptk.-hoz képest speciális jogszabály, ekként amennyiben a Hpt. eltérő rendelkezést tartalmaz, úgy azt kell alkalmazni a Ptk. szabályai helyett. A Hpt. 213. §-a semmisséget, azaz érvénytelenséget állapít meg az ott felsorolt esetkörökre, ekként ezen esetkörök nem eredményezhetik a szerződés létre nem jöttét, kizárólag annak semmisségét.
- [39] Az alperes többféle érvénytelenségi kifogást is előterjesztett, többek között az árfolyamkockázati tájékoztatás elégtelenségére is hivatkozott.
- [40] Az árfolyamkockázat tisztességtelensége kapcsán a következőket rögzíti a bíróság. A 2/2014. számú polgári jogegységi határozat 1. pontja alapján az árfolyamkockázat tisztességtelensége főszabályként nem vizsgálható, mivel az a főszolgáltatás körébe tartozó szerződéses rendelkezés. A Kúria bíróságok számára kötelező jogegységi határozatából az következik, hogy önmagában nem tisztességtelen az, ha az árfolyamkockázatot a felperes teljes mértékben az alperesre hárítja, mivel az erre vonatkozó megállapodás a szerződést kötő felek főszolgáltatása körébe tartozik. Az alperes tehát akkor hivatkozhat tisztességtelenség címén a szerződésnek az árfolyamkockázatot teljes mértékben rá hárító rendelkezés érvénytelenségére, ha számára az árfolyamkockázatra vonatkozó kikötés nem volt világos vagy érthető.
- [41] Az ügyfél által aláírt kockázatfeltáró nyilatkozat tartalmára az Európai Unió Bírósága, a Kúria és ezek útmutatásai alapján a bírói gyakorlat kifejezesebben követelményeket határoz meg. Tartalmaznia kell az árfolyamkockázat ismertetését, valamint annak hatását a törlesztőrészletre. A tájékoztatásnak tehát ki kellett terjednie az árfolyam változásának lehetőségére, és arra, hogy annak milyen hatása van a törlesztőrészletre. A tájékoztatási kötelezettség azonban nem terjedhetett ki az árfolyamváltozás várható irányára, előre nem látható mértékére, a kockázat reális voltára, valószínűségére (6/2013. Polgári Jogegységi Határozat).
- [42] Alapvető jelentősége van az Európai Unió Bírósága által a C-26/13. számú ügyben hozott ítéletben kifejtett azon követelménynek, hogy a fogyasztó számára ténylegesen lehetőséget kell biztosítani a szerződés összes feltételének megismerésére (67. pont), és a szerződéskötés következményeinek megismerhetőségére (70. pont). A fogyasztó alatt nem a konkrét fogyasztó értendő, hanem az "általánosan tájékozott, észszerűen figyelmes és körültekintő átlagos fogyasztó" (74. pont). Azt pedig, hogy az ekként értelmezett fogyasztó képes volt-e értékelni az árfolyam változás rá nézve esetlegesen hátrányos gazdasági következményeit is az Európai Unió Bírósága által a különmemű árfolyamok alkalmazása kapcsán kifejtettek analóg alkalmazásával kell megítélni. E szerint ezt "a releváns ténybeli elemek összességére

tekintettel" kell megállapítani, vagyis ebből a szempontból nem csak a szerződés tartalmának, szövegének van jelentősége, hanem a szerződéskötés során "közzétett reklámnak és tájékoztatásnak" is (74. pont). Az irányelv 4. cikk (1) bekezdése, valamint az azt átültető Ptk. 209. § (2) bekezdése szerint is egy szerződési feltétel tisztességtelenségének megítélésakor a szerződés megkötésére vezető minden körülményt - így a kapott tájékoztatást is - figyelembe kell venni.

- [43] Abban az esetben, ha a szerződés szövegéből és a pénzügyi intézmény által nyújtott tájékoztatásból egyértelműen felismerhető volt az "átlagos fogyasztó" mércéjén keresztül megítélt konkrét fogyasztó számára, hogy az árfolyamkockázat korlátozás nélkül kizárólag őt terheli, és hogy az árfolyam rá nézve kedvezőtlen változásának nincs felső határa, a vizsgált kikötés tisztességtelenségét a Ptk. 209. § (5) bekezdésében foglaltakra tekintettel nem lehet megállapítani.
- [44] Amennyiben tehát a fogyasztó a jogszabály által előírt tájékoztatást megkapta, a kockázat feltáró nyilatkozatot aláírta, akkor azt - az ellenkező bizonyításáig - úgy kell értékelni, hogy az árfolyamkockázat korlátozás nélkül őt terhelő volta számára világos és érthető volt, illetve annak kellett lennie. A pénzügyi intézménynek kell bizonyítania, hogy a fogyasztó tájékoztatása ilyen módon megtörtént.
- [45] Az irányadó gyakorlat szerint nem minősül megfelelő tájékoztatásnak, ha az árfolyamkockázat viselése csak kikövetkeztethető a szerződés egyes rendelkezéseiből, vagy több különböző okiratban (pl. ÁSZF, üzletszabályzat, hirdetmény) szereplő rendelkezések együttes értelmezése alapján.
- [46] A tájékoztatás – összhangban az Európai Unió Bírósága vonatkozó iránymutatásaival – akkor megfelelő, ha abból kitűnik, hogy a fogyasztóra hátrányos árfolyamváltozásnak nincs felső határa, vagyis a törlesztő részlet akár jelentősen is megemelkedhet, valamint, ha abból az is kitűnik, hogy az árfolyamváltozás lehetősége valós, az a hitel futamideje alatt is bekövetkezhet.
A tájékoztatásból egyértelműen ki kell tűnnie nemcsak annak, hogy az árfolyam-változással számolni kell, hanem annak is, hogy az nem elhanyagolható mértékű kockázatot jelent, és nem csak elhanyagolható mértékben növelheti a törlesztő részleteket.
- [47] Mindenekelőtt a bíróság utal rá, hogy a külön okiratba foglalt kockázatfeltáró nyilatkozat tudomásul vételét tartalmazó alperesi nyilatkozatot a kölcsönigénylés tartalmazta. Az alperes vitatta, hogy azt ő írta volna alá, ennek azonban nem volt jelentősége, mert az árfolyamkockázatról szóló tájékoztatás abban az esetben sem felelne meg a Kúria, illetve az Európai Unió Bíróságának előzetes döntéshozatali eljárásokban hozott határozataiban (C-26/13., C-186/16., C-51/17.) meghatározott követelményeknek, ha arról bebizonyosodott volna, hogy azt valóban az alperes írta alá.
- [48] A kölcsönszerződés 5. és 12. pontjaiba foglalt tájékoztatások, illetve a külön okiratban foglalt általános tájékoztatás együttesen sem elégségesek, az nem minősül megfelelő tájékoztatásnak. A tájékoztatásból nem derül ki, hogy a törlesztőrészlet jelentősen megemelkedhet, annak nincs felső határa, nincs részletesen levezetve, hogy az árfolyam változása miként befolyásolja a törlesztőrészletek összegét, továbbá az sem derül ki belőle, hogy nem elhanyagolható kockázatot jelent az adós számára. A perbeli tájékoztatás alapján a fogyasztó nem lehetett abban a helyzetben, hogy az árfolyamváltozásnak a pénzügyi kötelezettségeire

gyakorolt – esetlegesen jelentős – gazdasági következményeit értékelni tudja.

- [49] Mindezek miatt perbeli legitimáció esetén arra kellett volna következtetni, hogy az árfolyamkockázatra vonatkozó szerződéses rendelkezések a Ptk. 209. § (1) bekezdése alapján tisztességtelenek, ezért azok a Ptk. 209/A. § (2) bekezdése alapján semmisek. Tekintettel arra, hogy az árfolyamkockázat viselésére vonatkozó rendelkezés a szerződéses főszolgáltatás körébe tartozik, annak tisztességtelensége a szerződés egészének érvénytelenségét eredményezi.
- [50] Mivel a kölcsönszerződés a fentiek szerint érvénytelen, az alperes további érvénytelenségi kifogásainak, illetve a felmondás jogszerűségének vizsgálata a felperes perbeli legitimációja esetén is szükségtelen lett volna, ezért azt a bíróság mellőzte.
- [51] A bíróság a Pp. 390. § (2) bekezdése alapján a 2021. november 12. napján megtartott folytatólagos tárgyalást berekesztette, és a felperes perbeli legitimációjának hiánya miatt a keresetet elutasította.
- [52] Az alperes perköltségét a pervesztes felperes a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján köteles megfizetni. Az alperest képviselő ügyvéd munkadíját a bíróság a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (6) bekezdése alapján a perben kifejtett ügyvédi tevékenységgel arányban állóan 100.000.- forint + Áfa összegben állapította meg, továbbá megítélt az alperes javára 51.190.- forint készkiadást.
- [53] Az ítélet elleni fellebbezés lehetőségét a Pp. 233. § (1) bekezdése biztosítja.

Budapest, 2021. november 12.

dr. Tanács Péter Imre
bíró